

Underlag till förskolerapport 2026 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Styrning och ledarskap	5
2.1 Bakgrund	5
2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap.....	5
2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?.....	5
2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?.....	6
2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet.....	6
2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?.....	7
2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.....	7
2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.....	7
3 Nationell måluppfyllelse	9
3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger.....	9
3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.	9
3.2 Barngrupper utan förskollärare	10
4 Förskolans kompensatoriska uppdrag	11
4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket.....	11
4.1.1 Hur har ni arbetat med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?.....	11
4.2 Barns närvaro i förskolan	12
4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?.....	12
4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.....	12
4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?.....	12
4.3 Frågor om Kompetensutveckling	13
4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året	13
4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?	13

**Stockholms
stad**

Tjänsteutlåtande
Sid 3 (14)

1 Inledning

På uppdrag av kommunfullmäktige tas en årlig stadsövergripande rapport fram i syfte att på ett överskådligt och lättillgängligt sätt beskriva utvecklingen och kvaliteten i stadens förskolor oavsett regiform.

Rapportens innehåll fokuserar på:

- strategiskt viktiga områden på övergripande nivå
- kommunfullmäktiges budgetuppdrag för verksamhetsområdet förskola samt
- områden kopplade till förskolans nationella uppdrag

Stadsdelsnämnderna bidrar till rapportens innehåll med underlag kring frågeområden som berör den kommunala förskolan. Stadsdelsnämndernas underlag, tillsammans med andra relevanta underlag, ligger till grund för rapporten.

Frågeområden i årets anvisningar finns under rubrikerna:

- Styrning och ledarskap
- Nationell måluppfyllelse
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Stadsdelsnämndernas underlag lämnas i samband med tertiärrapport 2 via särskild rapport i ILS:n.

Under varje rubrik i anvisningarna anges bakgrund till det berörda området samt ett antal frågor inom varje område. Anvisningarna anger även hur svaren ska redovisas.

Underlaget kan komma att kompletteras med dialoger mellan förskoleförvaltningen och stadsdelsförvaltningar i de frågor där en fördjupad förståelse behövs för att få helhetsbild av det som skrivs fram.

2 Styrning och ledarskap

2.1 Bakgrund

Ledarskapets kvalitet är grundläggande för en välfungerande verksamhet och framgångsrik utveckling av verksamheten. Ledarskap och styrning handlar om att på olika sätt stärka förutsättningarna för verksamheten.

Frågorna handlar om det pedagogiska ledarskapets förutsättningar, om det socioekonomiska stödets användning samt hur införandet av Infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.

2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap

Huvudmannen ansvarar för att ge rektorn förutsättningar att pedagogisk ledare. Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och annan personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt genomförs i enlighet med de nationella målen. Att vara pedagogisk ledare innebär att i enlighet med läroplanen utveckla utbildningen. Det arbetet kräver till exempel resurser såsom avsatt tid eller stöd från huvudmannen. I det ingår vanligtvis även att huvudmannen tydliggör omfattningen av rektorns mandat, uppdrag och befogenheter.

2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?

Förvaltningen skapar förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare genom ett nära, behovsanpassat stöd samt tydliga strukturer för uppföljning, utveckling och resursfördelning. Resultatdialoger med varje rektor har fokuserat på läroplansuppdraget samt konkreta resultat som visar hur undervisningen inom varje avdelning gynnat barns utveckling samt vad det innebär för ledarskapet. Kvalitetsdialoger har samtidigt utgått från vad rektor bedömer som mest relevant just nu. Detta har skapat förutsättningar för en gemensam förståelse för behov och möjliga stödinsatser där nuläge och utmaningar står i centrum. Den professionella utvecklingen stärks genom kontinuerlig dialog kring aktuell forskning kopplad till både ledarskap och kärnuppdrag.

Organisatoriska förutsättningar

Förvaltningen skapar organisatoriska förutsättningar för rektor att vara pedagogisk ledare genom både ett funktionellt ledarskap (se 2.2.2) samt genom mindre förskoleenheter. Ett mindre antal förskolor ökar möjligheten för rektor att fysiskt närvara på samtliga förskolor. Rektor kan ge stöd och följa upp arbetet utifrån ett verksamhetsnära perspektiv. När rektor har en djup kunskap om den egna verksamheten och är nära det dagliga pedagogiska arbetet, utan att vara beroende av andras beskrivningar, blir det lättare att ge rätt stöd och fördela resurser utifrån verksamhetens faktiska behov.

Förändrade mötesstrukturer har genomförts i syfte att frigöra tid för det pedagogiska ledarskapet.

Det som lyfts i utredningen *Rektor i fokus – förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap* (SOU 2026:4) stärker förvaltningens arbete med att ge goda förutsättningar för rektor.

2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?

Förvaltningen genomförde våren år 2021 en justering av förskolans ledningsorganisation. Utgångspunkten var både vikande barnunderlag men framför allt att barnen i Skärholmen har rätt till en förskola med hög pedagogisk kvalitet. Förvaltningen såg att i rektors komplexa uppdrag och ansvar fanns inte tillräckligt med fokus och tid att ta ansvar för att leda och utveckla kvalitetsarbetet för förskolorna samt att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

Utifrån en omvärldsbevakning, utifrån bland annat Södertälje och Huddinge, beslutade förvaltningen att införa ett funktionellt delat ledarskap. Det innebär att likställa två chefsbefattningar som rektor och enhetschef, där rektor ansvarar för det som skollag och läroplan föreskriver medan enhetschef ansvarar för de delar som ingår i det kommunala uppdraget. Rollen som biträdande rektor togs bort utifrån att rollen upplevdes splittrad då den innehöll både pedagogiska och administrativa frågor. Biträdande rektor saknade dessutom tillräcklig delegation vilket innebar att de inte kan avlasta rektor i full utsträckning. Genom att renodla uppdraget och skapa rollen som enhetschef kan varje funktion fokusera på ett avgränsat antal arbetsuppgifter som hänger samman. Tid för fördjupning inom respektive område ger ökad kvalitet samtidigt som rektor kan fördjupa i pedagogiska frågor och följa upp arbetet. Rektor och enhetschef är direktrapporterande till avdelningschef utan mellanled. Enhetschefer är närmaste chef för kockar, ekonomibiträden, tidsbegränsad personal samt lokalvårdare. Rektor är närmaste chef för förskollärare och barnskötare. Rektorer och enhetschefer har ett nära samarbete som leder till en mer rimlig arbetsbelastning och mer genomtänkta beslut, då funktionerna delar på ansvaret för att driva förskolorna.

Genom att organisera i kluster, där två förskoleenheter samarbetar, har rektorer stöd av varandra i frågor som rör det egna ledarskapet och uppdraget. Genom regelbundna arbetsmöten med en annan rektor skapas utrymme för fördjupad dialog kring pedagogiska frågor. Detta bidrar till utvecklingen av förskolorna i hela klustret och minskar känslan av ensamarbete. Inom klustret finns även tillgång till specialpedagog, kvalitets- och utbildningsledare och administratör. Rektorer använder dessa stödfunktioner utifrån behov.

2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet

Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens olika förutsättningar och behov. Samtliga huvudmän fördelar resurser till utbildningen i förskolan och rektorn ansvarar för att fördela resurser inom en förskoleenhet efter barnens olika förutsättningar och behov.

Förskolans utbildning behöver utformas på olika sätt vilket gör att resursfördelningen blir olika för olika förskolor. För att skapa en förskola med utjämnande socioekonomiska effekter

är det viktigt att vid resursfördelningen beakta de socioekonomiska förhållanden som barnen lever i. För barn som lever i socioekonomiskt utsatta miljöer kan till exempel barngruppens storlek, personalens utbildningsnivå och personalens språkkunskaper vara extra viktiga.

2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?

Rektor följer upp effekter inom förskoleenheten. Var sjätte vecka sker barnhälsomöten med rektor och samordnande specialpedagog för uppföljning av insatser samt för att tidigt lyfta eventuella stödbehov hos barn eller barngrupp som inte har några riktade insatser.

Barnhälsomöten behandlar användning av tilläggsbelopp, verksamhetens utformning utifrån barnets stödbehov, effekter av insatser i handlingsplanen samt genomförande och eventuella hinder. I mötet har rektor även aktuell närvarostatistik för barnen för gemensam dialog kring eventuella behov av insatser. Formen med barnhälsomöten möjliggör tidiga insatser och mer tydlig ansvarsfördelning mellan rektor, specialpedagoger och samordnare.

Rektor har förutsättningar och ansvar att rikta sina resurser där behovet bedöms som störst. Förvaltningen gör inte en generell resursfördelning till förskolorna utifrån socioekonomiska kriterier. Under året har förvaltningen delvis använt den socioekonomiska ersättningen till att förstärka andelen förskollärare på två förskolor. Förvaltningen har även förstärkt med ytterligare en specialpedagog som arbetar verksamhetsnära. Förstärkningen har medfört en större närhet till den specialpedagogiska kompetensen och därmed kan åtgärder lättare sättas in tidigt.

2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet

Infomentor infördes i Stockholms stads kommunala skolor inför höstterminen 2024 som ersättare för den tidigare Skolplattformen. För pedagoger och personal fungerar Infomentor som ett digitalt stöd för dokumentation och elevkommunikation.

2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.

Att införa verktyget leder inte automatiskt till ett ökat fokus på undervisning i det systematiska kvalitetsarbetet. Det är först när verktyget används inom ramen för ett väl förankrat systematiskt kvalitetsarbete som det kan bidra till att synliggöra undervisningens kvalitet, skapa struktur i uppföljningen och stärka analysen av undervisningens resultat. Förståelsen för det systematiska kvalitetsarbetet behöver därför finnas innan man börjar använda verktyget. Förvaltningen har fokuserat på att utveckla innehållet och strukturen i det systematiska kvalitetsarbetet i första hand, och vilka delar som lämpar sig bäst i Infomentor i andra hand. Oavsett vilket digitalt system som används ska det finnas ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete med syfte att kontinuerligt utveckla utbildning och undervisning

för att säkerställa att barnen får den förskola de har rätt till.

Sedan ett par år tillbaka har ett utvecklingsarbete pågått i förvaltningen med att ta fram en gemensam grundstruktur som stödjer ett tydligare undervisningsfokus. Under 2026 färdigställs detta arbete, och delar av underlagen kommer därefter att integreras i Infomentor. Hur detta påverkar arbetet och i vilken utsträckning det bidrar till ytterligare fokus på undervisningen kommer att följas löpande och utvärderas i slutet av vårterminen 2027.

3 Nationell måluppfyllelse

Enligt skollagen ska förskolan säkerställa en trygg, likvärdig utbildning med hög pedagogisk kvalitet för alla barn.

Frågorna handlar om Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger samt antal förskollärare i barngrupper.

3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger

Skolverket och SPSM har genomfört kvalitetsdialoger med Stadsdelsförvaltningarna och Förskoleförvaltningen. Syftet med dialogerna är att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet vilket ska leda till ökad kvalitet och likvärdighet i skola och förskola. Dialogerna utgår från områdena likvärdighet, kvalitet samt barns utveckling och lärande och frågor.

3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.

Syftet med dialogerna är att underlätta, stärka och stödja huvudmännens systematiska kvalitetsarbete. De ska bidra till ökad kvalitet och likvärdighet i skola och förskola. Inför dialogen med Skolverket och SPSM lyfte förvaltningen följande kopplat till det nationella kvalitetssystemet;

- Med det nationella kvalitetssystemet som utgångspunkt använder Skärholmen i dagsläget *Faktorer för framgångsrik skolutveckling* interna kvalitetsdialoger. Dialog utgår från rektors skattningar. Framåt ser vi att även huvudman och pedagoger ska inkluderas. Hur kan detta ske på ett meningsfullt och hållbart sätt?

Skolchef införde kvalitetsdialoger med rektorerna för tre år sedan, med fokus på utvalda framgångsfaktorer. Genom åren har arbetet utvecklats, dels i anpassning av innehåll för att stämma överens med kontext, dels genom att ändra på struktur för samtalen. Genomgående med syftet att formen och innehållet ska upplevas begripligt, relevant och meningsfullt för rektorer. I stunden har dialogen varit meningsfull men förvaltningen har hela tiden problematiserat kring hur dialogen blir meningsfull kopplat till att stärka kvalitetsarbetet och förbättra barns lärande.

Dialogen med Skolverket och SPSM var planerad på en generell nivå och omsattes inte till förvaltningens kontext. Det medförde att dialogen inte handlade om förvaltningens identifierade utmaning för det fortsatta kvalitetsarbetet.

Tills dess att förvaltningen arbetat fram en form för kvalitetsdialog som, av såväl rektorer som huvudman, upplevs meningsfull och hållbar pausas dialogerna. Under våren 2026 genomfördes inga dialoger. Förvaltningen behöver få klarhet i hur dialogerna blir meningsfulla för rektors vidare arbete. Det är möjligt att det är ett strukturellt problem, det vill säga hur systemet är uppbyggt och/ eller hur förvaltningen valt att använda systemet. I nuvarande form finns en risk att en pratkultur skapas och att organisationen endast blir taktisk i samtalet – och

att det inte leder till utveckling av verksamheten med fokus på hur barnen lär sig. Förvaltningen vill identifiera vad som är verksamhetens problem och hur barnen får en mer medveten och innehållsberikad verksamhet.

3.2 Barngrupper utan förskollärare

Förskoleförvaltningen har under flera år följt upp antalet barngrupper som saknar legitimerade förskollärare.

Med antal barngrupper avses, i enlighet med Skolverkets definition, den konstellation som barn vistas i större delen av dagen.

Enligt *Skollagen* 2 kap. 13, 15 §§ ska en legitimerad förskollärare ansvara för den undervisning som han eller hon bedriver.

Mätdatum är tertialrapport 2, uppgifter kan hämtas via beräkningsmodellen.

Tabell 1.1

	2026 (halvår)
Antal barngrupper totalt	73
Antal barngrupper som saknade legitimerad förskollärare	0

4 Förskolans kompensatoriska uppdrag

4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket

Personalen i förskolan behöver ha tillräckliga kunskaper för att kunna samtala, läsa högt och introducera nya ord och begrepp för barnen på ett rikt och nyanserat sätt så att bestämmelserna i läroplanen uppfylls.

Under åren har flera utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket har genomförts i alla stadsdelar.

Under 2026 genomför Revisionskontoret i Stockholms stad en revision av förskolepersonalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket.

4.1.1 Hur har ni arbetet med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?

Förvaltningen har på flera sätt utvärderat den kurs i yrkessvenska som pågick under perioden år 2020–2025. Flera medarbetare har deltagit i kursen under flera år och det fanns behov av att utveckla formen. Betydelsen av en mottagarorganisation, där ledning och kollegor stöttar deltagaren, framkom tydligt under de sista åren. Förvaltningen arbetar därför vidare med att förskolorna ska vara språkutvecklande arbetsplatser för att stödja medarbetarnas egen utveckling i svenska. Ett pilotprojekt kring ämnet har pågått sedan hösten 2025 med två utvalda förskolor tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och förskoleförvaltningen. I projektet deltar samma lärare som tidigare undervisat i kurs i yrkessvenska. Lärdomar från projektet kommer sedan spridas till övriga förskolor.

Rektorer har under år 2026 inte genomfört en inventering av vilka medarbetare som bedöms behöva kompetensutveckling i svenska. Kompetensutveckling inom svenska sker inom projektet språkutvecklande arbetsplatser. Antal deltagande i projektet redovisas inte i nedan tabell då det är en annan form av insats än tidigare år.

Trots kompetenshöjande insatser kvarstår utmaningen i barns fulla rätt till en språkutvecklande förskola. Förvaltningen behöver använda den kompetens som finns på bästa sätt för barnens bästa, vilket betyder att alla pedagoger inte kan göra allt. Det krävs att organisationen ställer sig ödmjuk inför varje pedagogs styrka och kompetens i att erbjuda barnen en kvalitativ utbildning och undervisning. Den mångfald i språkkompetens som finns inom förvaltningen behöver mer komma barnen till rätt. För kompetensutvecklande insatser, se svar under punkt 4.3.2 nedan.

Tabell 1.2

Fråga	2024	2025	2026
Antal medarbetare som av rektor har bedömts behöva kompetensutveckling i	15	7	

svenska, totalt för stadsdelsområdet			
Antal medarbetare som har genomfört någon form av kompetensutveckling inom svenska	15	7	

4.2 Barns närvaro i förskolan

I rapporten Förskola i Stockholm 2025 beskrevs hur stadsdelsförvaltningarna börjat använda sig av den statistik som finns att tillgå genom närvarosystemet Tempus.

4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?

Förvaltningen har deltagit i en studie där en forskargrupp från Stockholms universitet har besökt två förskolor, där de har observerat och intervjuat vårdnadshavare. Fokus har varit på att få en djupare förståelse för vårdnadshavares perspektiv på förskolan, med särskilt intresse för faktorer som påverkar barns närvaro, särskilt när den är oregelbunden. Studien genomfördes på två förskolor där statistiken visade att flera barn har en oregelbunden närvaro. Genomförd studie visar att oregelbunden närvaro påverkar både barn och verksamhet. Barn med oregelbunden närvaro deltar inte på samma sätt i förskolan då de delvis går miste om både socialt stödjande aktiviteter samt förskolans språkutvecklande arbete. Oregelbunden närvaro av barn ställer samtidigt ökade krav på förskollärarens skicklighet i att anpassa undervisningen. Förvaltningen fortsätter, tillsammans med forskare från Stockholms universitet, att följa hur barnens närvaro påverkar undervisningskvaliteten samt hitta didaktiska metoder för att möta dessa utmaningar.

Rektor följer upp barnens närvarostatistik på återkommande barnhälsomöten med specialpedagog. Statistiken är ett komplement till dialog om barnets behov, exempelvis utifrån behov av språklig eller social utveckling.

4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.

Samtliga förskolor använder Tempus system för närvarorapportering och bemanningen anpassas utifrån det aktuella barnantalet. Närvaro av barn inom varje förskola underlättar fördelning av resurser. I förskolorna är det flera som anpassar undervisningen för att den ska komma alla barn till dels, exempelvis kan samling och högläsning ske flera gånger per dag. Förvaltningen har också sett över rutin för närvarohantering där fokus behöver ligga på mer motiverande dialog med vårdnadshavarna.

4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?

Förskolorna har en gemensam rutin för närvarohantering där pedagoger dagligen tar kontakt med de vårdnadshavare vars barn inte har anmält frånvaro. Rektor följer upp närvarostatistik i återkommande barnhälsomöten tillsammans med specialpedagog. Dialogen med vårdnadshavare kring barnets närvaro fokuserar på barnets behov av förskola, exempelvis utifrån behov av språklig eller social utveckling.

4.3 Frågor om Kompetensutveckling

Huvudmannen ska fortlöpande analysera personalens kompetensutvecklingsbehov. De behov som identifieras i utbildningen ska utgöra utgångspunkten för vilken kompetensutveckling som prioriteras. Huvudmannen behöver därför ge rektorn möjlighet till sådana organisatoriska förutsättningar som är nödvändiga för att rektorn ska kunna genomföra systematiska uppföljningar och analyser av utbildningen.

4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året

Förvaltningen har utvecklingsområden inom didaktik, språkutvecklande arbetssätt, lekkompetens, och hållbar omställning i köken. Förskollärarnas förutsättningar och kompetens behöver vara i fokus för att främja undervisningskvalitet. Process- och strukturkvalitet behöver ses över. Det finns ett behov av ökad didaktisk kompetens hos förskollärare och barnskötare, för att kunna rikta och variera utbildning och undervisning utifrån barngruppens behov och förutsättningar.

För att ytterligare stärka rektorers pedagogiska ledarskap planeras en utbildning för samtliga rektorer med start under hösten år 2026. Utbildningen syftar till att utveckla verktyg för rektorer att kunna ge stöd åt förskollärare i deras pedagogiska ledarskap och professionella utveckling, i relation till aktuella behov.

4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?

Flertalet insatser pågår och planeras för att stärka dokumentation och analys av individuell språkutveckling med stöd av ett gemensamt lärmiljödokument och språkdokument. Barn med annat modersmål än svenska stöds i sin flerspråkighet och språksamtal genomförs med samtliga vårdnadshavare för att synliggöra barnens totala språkanvändning. Gemensam mall för språksamtal har under våren tagits fram och implementeras under året.

Förvaltningen bedriver flera långsiktiga insatser, i samarbete med akademien, som stärker förutsättningarna att bedriva undervisning av hög kvalitet, särskilt inom språk och tidiga insatser. Flera förskolor har deltagit i ett pilotprojekt, i samarbete med förskoleförvaltningen och Stockholms universitet, där förskolans pedagoger utbildas i arbete med dialog och högläsning för de äldsta barnen. Flera avdelningar har sett att projektet ger positiva effekter. Bland annat har barnens engagemang kring högläsningen ökat.

ULF-projekt

Två utvalda förskolor kommer att arbeta mer fördjupat med yngre barns språkutveckling i samverkan med Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet inom ramen för ett ULF-projekt (utbildning, lärande och forskning). Syftet är att öka den didaktiska kompetensen för att utveckla undervisningen för de yngsta barnen, med fokus på att stärka deras språkutveckling och ordförråd i svenska, samtidigt som personalens språkliga och praktiska kompetens vidareutvecklas.

Under våren har samtliga förskollärare tagit del av en föreläsning om yngre barns språkutveckling och lärdomar från projektet SEMLA. Föreläsningen hölls av docent Anna

Palmer vid Stockholms universitet och knöt an till det ULF-projekt som startar i förvaltningen till hösten.

Närvaro i förskolan

En forskargrupp från Stockholms universitet har genomfört fältstudier på två förskolor, där de har observerat verksamheten och intervjuat vårdnadshavare. Studien visade att oregelbunden närvaro hos barn påverkar både barn, hela barngruppen och verksamheten. Det ställer ökade krav på förskollärares skicklighet i att anpassa undervisningen. Förvaltningen fortsätter samarbetet för att utveckla arbetssätt i barngrupper med oregelbunden närvaro.

Språkutvecklande arbetsplats

Tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och förskoleförvaltningen fortgår pilotprojektet kopplat till en språkutvecklande arbetsplats. Under vårterminen fokuserade projektet på att främja ett språkutvecklande arbete med barnen. Pedagogernas olika erfarenheter uppmärksammas med utgångspunkt i det gemensamma ansvaret för barnens språkutveckling.

Framtid utan våld, förskolan som förebyggande arena

Samtliga förskolor fortsätter deltagandet i den kompetensutvecklingsinsats som är framtagen av Barnafrid (Linköpings universitet) i samarbete med Länsstyrelsen i Stockholm. Målet med utbildningarna är att arbeta främjande och förebyggande genom att identifiera och bemöta barn som far illa samt att stärka samverkan mellan socialtjänst och förskola.

Hållbar omställning i köken

Arbetet med hållbar omställning i köken fortgår genom kompetensutveckling i ett köksnätverk. Förskolornas kök har under våren implementerat ett nytt digitalt verktyg för att minska matsvinn samt ansökt om att KRAV-certifiera alla förskolor. Förvaltningens förskolor ska även delta i ett forskningsprojekt kring hållbar mat i samarbete med Stockholms universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.